

Briuselis, 2026 m. birželio 5 d.
(OR. en)

10259/26

GAF 27
FIN 834

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 269 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS CENTRINIAM BANKUI dėl euro apsaugai nuo padirbinėjimo skirtos programos „Pericles IV“ įgyvendinimo ir rezultatų 2025 m.

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 269 final.

Pridedama: COM(2026) 269 final

Briuselis, 2026 06 05
COM(2026) 269 final

KOMISIJOS ATASKAITA

EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS CENTRINIAM BANKUI

**dėl euro apsaugai nuo padirbinėjimo skirtos programos „Pericles IV“ įgyvendinimo ir
rezultatų 2025 m.**

KOMISIJOS ATASKAITA

EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS CENTRINIAM BANKUI

dėl euro apsaugai nuo padirbinėjimo skirtos programos „Pericles IV“ įgyvendinimo ir rezultatų 2025 m.

1. Bendroji dalis

Programa „Pericles IV“ (toliau – programa) – tai mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo. Ja pakeičiama programa „Pericles 2020“, kuri buvo vykdoma 2013–2020 m., ir programa „Pericles“, kuri buvo vykdoma 2002–2013 m. Programa buvo nustatyta [Reglamentu \(ES\) 2021/840](#)⁽¹⁾. [Tarybos reglamentu \(ES\) 2021/1696](#)² programos taikymas buvo išplėstas nedalyvaujančioms valstybėms narėms. Reglamentu (ES) 2021/840 programos trukmė nustatoma iki 2027 m. gruodžio 31 d. To reglamento 12 straipsnio 3 dalimi reikalaujama, kad Europos Komisija kasmet Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos Centriniam Bankui teiktų informaciją apie programos rezultatus. Šis dokumentas – 2025 m. metinė ataskaita. Ataskaitoje pateikiama informacija apie prisiimtus įsipareigojimus ir programos veiksmų įgyvendinimą 2025 m.

2. Įsipareigojimai skirti lėšų pagal 2025 m. metinę darbo programą

Nustatytas metinis 2025 m. programos įgyvendinimo biudžetas – 902 450 EUR. Jis buvo finansuojamas pagal 2025 m. ES bendrojo biudžeto eilutę VOBU-2025-E.06030100 (euro apsauga nuo padirbinėjimo)³. 2025 m. numatyta skirti iš viso 902 449,47 EUR, t. y. 100 % viso biudžeto. Programa įgyvendinama vykdant valstybių narių kompetentingų institucijų parengtus bendrai finansuojamus veiksmus (skiriant dotacijas) ir vadinamuosius Komisijos veiksmus, kuriuos tiesiogiai organizuoja Komisija. Bendra numatyta skirti suma taip pat apima 37 038 EUR įsipareigojimą padengti metines išlaidas, susijusias su vien elektroninės (bepopierės) dotacijų valdymo sistemos „eGrants“ naudojimu. Be veiklos biudžeto eilutės, panaudojant vidaus asignuotąsias pajamas⁽⁴⁾ (biudžeto eilutė IAR2/2-2024-ECFIN-E.06030100) biudžeto eilutėje buvo 15 440,30 EUR – šią sumą numatyta skirti 2025 m. ⁽⁵⁾.

Tai, kaip valstybės narės ir Komisija įgyvendina programą, atspindi jų įsipareigojimą apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo. Kovos su eurų padirbinėjimu ekspertų grupės

¹ 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/840, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“), ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 331/2014.

² 2021 m. rugsėjo 21 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/1696, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/840, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“), taikymas išplečiamas nedalyvaujančioms valstybėms narėms.

³ VOBU – patvirtinti 2025 m. biudžeto asignavimai.

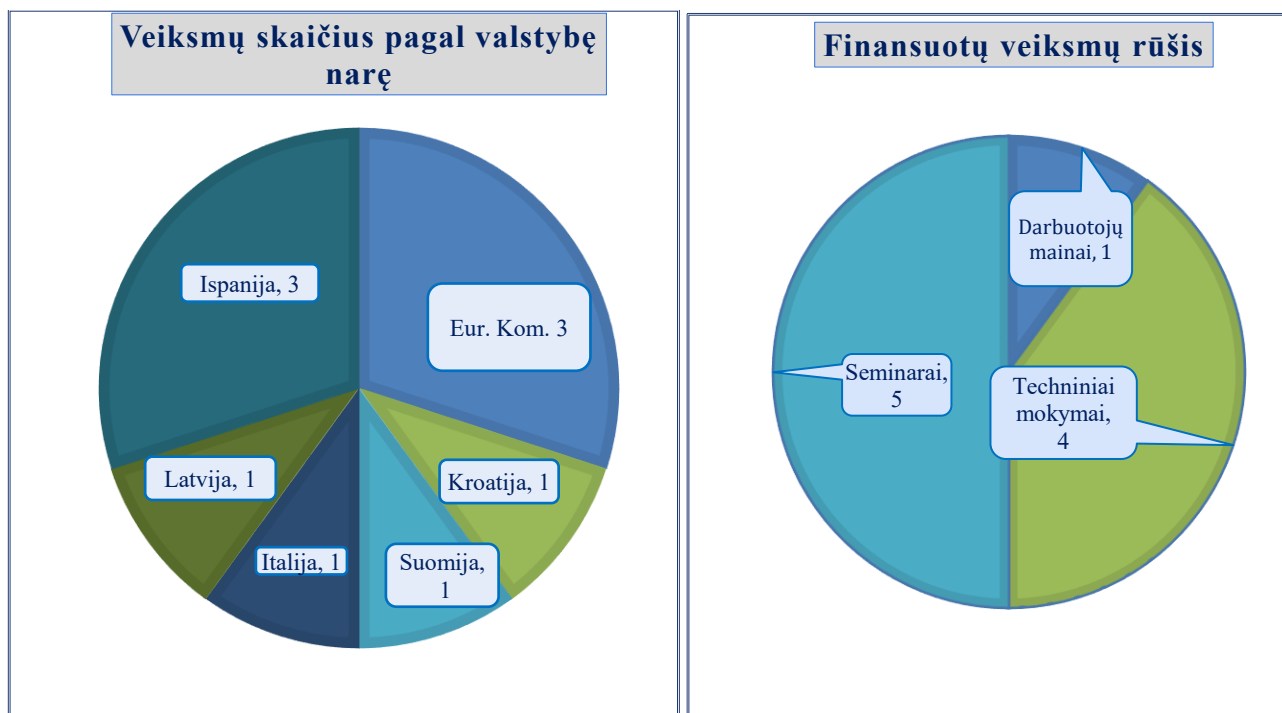
⁴ IAR – vidaus asignuotosios pajamos. Asignuotosios pajamos gaunamos iš susigrąžinimo nurodymo (paramos gavėjo Komisijai grąžinta suma, susidariusi dėl nepanaudoto išankstinio finansavimo) pagal [Sajungos bendrąjį biudžetui taikomo finansinio reglamento](#) 21 straipsnį.

⁵ Dvi biudžeto eilutės, skirtos numatyti skirti dotacijai Nr. 101251502 (HECC: Helsinkio euro monetų konferencija ir pažintinis vizitas): 31 149,70 EUR – iš biudžeto eilutės VOBU ir 15 440,30 EUR – iš biudžeto eilutės IAR.

(angl. ECEG) diskusijos dėl metinės strategijos suteikė galimybę nustatyti ir šalinti pagrindines grėsmes ir visiškai paskirstyti 2025 m. biudžetą.

Pagal programą iš viso finansuota 10 projektų ⁽⁶⁾: pagal valstybių narių kompetentingų institucijų pateiktas paraiškas skirtos septynios dotacijos, taip pat finansavimas skirtas trims Komisijos veiksams. Iš trijų Komisijos veikslių finansavimą buvo numatyta skirti dviem veiksams ir jie buvo įgyvendinti 2025 m., o vienas Komisijos veiksmas bus įgyvendintas 2026 m. 2025 m. numatytos skirti dotacijos bus visiškai įgyvendintos 2026 m. ir vėliau.

I ir II diagramos. Finansuojamų veikslių rūšis ir veikslių skaičius kiekvienoje valstybėje narėje (veiksmai, kuriems numatyta skirti lėšų 2023 m., žr. I priedą)

Italija ir Ispanija – dvi nuo eurų padirbinėjimo labiausiai kenčiančios valstybės narės – 2025 m. vėl gavo dotacijas pagal programą „Pericles“. Be to, pagal 2025 m. programą dotacijas gavo Kroatija, Suomija ir Latvija (dvi pastarosios paraiškas teikė pirmą kartą). Visomis šiomis pastangomis stiprinama euro apsauga, o tai naudinga ir visoms kitoms valstybėms narėms.

Veiksmai pagal 2025 m. priimtus įsipareigojimus – penki seminarai, keturios techninio mokymo sesijos ir vieni darbuotojų mainai.

Šie veiksmai turi būti vykdomi tiek ES, tiek už jos ribų, atsižvelgiant į konkrečius poreikius. Nuo pat programos įgyvendinimo pradžios jos regioninis aspektas buvo konsoliduojamas įgyvendinant veiksnius, į kuriuos įtraukiami pasaulio regionai, kurie yra itin svarbūs kovojant su padirbinėjimu, pavyzdžiui, Pietryčių Europa, Turkija ir Pietų Amerika.

⁶ Išsamiai programos „Pericles“ veikslių, kuriems numatyta skirti lėšų 2025 m., apžvalga pateikiama I priede. Visi pagal programą „Pericles IV“ finansuojami projektai skelbiami [ES finansavimo ir konkursų portale](#).

3. Veiksmų įgyvendinimas 2025 m.

Apžvalga

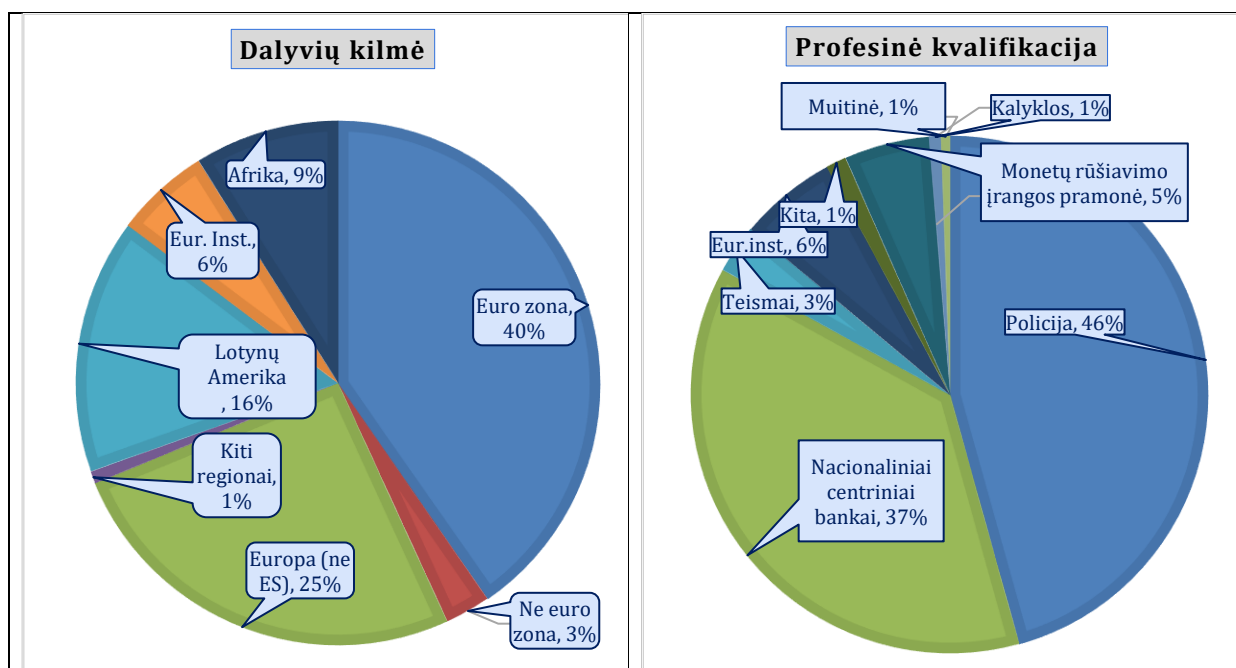
Šiame skirsnyje analizuojama, kaip 2025 kalendoriniais metais įgyvendinami visi pagal programą „Pericles“ finansuojami veiksmai. Todėl jis apima veiksmų, kuriems skirti lėšų įsipareigota pagal 2024 ⁽⁷⁾ ir 2025 m. ⁽⁸⁾ programos „Pericles IV“ biudžetus

Bendrai 2025 m. įgyvendinta iš viso 10 pagal programą „Pericles“ finansuojamų veiksmų:

- aštuoni veiksmai, kuriems įsipareigota skirti dotacijas 2024 m.: šiuos veiksmus įgyvendino Ispanija (trys veiksmai), Portugalija (du veiksmai), Italija (du veiksmai) ir Kroatija (vienas veiksmas);
- du veiksmai, kuriems vykdyti sutartis sudarė Komisija ir kuriems įsipareigota skirti lėšų 2025 m.

Pirmiau nurodytus veiksmus sudaro treji darbuotojų mainai, trys techninio mokymo sesijos, trys seminarai ir vienas įrangos pirkimas. Šiuose veiksmuose dalyvavo 394 ekspertai ⁽⁹⁾.

III ir IV diagramos. Programos dalyvių kilmė ir profesinė kvalifikacija (2025 m. įgyvendinti veiksmai)

Dalyvių kilmė

Dalyviai buvo iš 50 šalių. Dauguma mokymuose dalyvavusių asmenų (68 proc.) buvo iš Europos: iš euro zonai priklausančių valstybių narių – 40 proc., iš euro zonai nepriklausančių valstybių narių – 3 proc., o iš ES nepriklausančių Europos valstybių – 25 proc. 16 proc.

⁷ Išsamūs veiksmai, kurie pagal programą „Pericles“ įgyvendinti 2025 m., apžvalga pateikiama II priede.

⁸ Išsamūs programos „Pericles“ veiksmai, kuriems numatyta skirti lėšų 2025 m., apžvalga pateikiama I priede. Pažymėtina, kad šiame skirsnyje nurodomi tik tie I priede nurodyti veiksmai, kurie buvo (iš dalies) įgyvendinti 2025 m.

⁹ Įvertis pagrįstas galutine technine ataskaita (jei ji jau gauta) ir paramos gavėjų pateiktomis paraiškų formomis.

likusių dalyvių buvo iš Lotynų Amerikos, 9 proc. – iš Afrikos, 6 proc. – iš Europos institucijų ir 1 proc. – iš kitų regionų.

Dalyvių profesinė kvalifikacija

2025 m. 46 proc. dalyvių buvo policijos darbuotojai. Toks aktyvus jų dalyvavimas paaiškinamas tuo, kad policijos institucijoms tenka pirmosioms kovoti su eurų padirbinėjimu, o tarp dalyvaujančių policijos darbuotojų yra ir tyrėjų, ir techninių darbuotojų. Nacionalinių centrinių bankų ekspertai sudarė 37 proc. dalyvių – tai antra pagal dydį grupė, nes vykdant kelis veiksmus daugiausia dėmesio skirta bendradarbiavimui su nacionaliniais centriniais bankais ir jų tarpusavio bendradarbiavimui. Taip pat dalyvavo Europos institucijų (6 proc.), teismų (3 proc.), nacionalinių kalyklų (1 proc.), muitinių (1 proc.) ir kitų kategorijų (1 proc.) darbuotojai – tai atspindi labai įvairią dalyvių profesinę kvalifikaciją. Apyvartai netinkamų monetų tvarkymo mokymo kursuose dalyvavo monetų rūšiavimo įrangos pramonės atstovai (5 proc.). Tai dar kartą patvirtina, kad privačiojo sektoriaus kaip suinteresuotojo subjekto kovojant su padirbinėjimu vaidmuo yra svarbus. Taigi programos įgyvendinimas atitinka tarpvalstybinius ir daugiadalykius programos aspektus, reikalaujamus pagal Reglamentą (ES) 2021/840, ir diversifikavimo lygis profesinės kvalifikacijos požiūriu yra aukštas.

Svarbiausi aspektai 2025 m.

2025 m. pagal programą pavyko išlaikyti ir toliau stiprinti regioninį tarptautinį bendradarbiavimą Pietryčių Europoje ir Lotynų Amerikoje:

- 2025 m. įgyvendinti keli programos „Pericles“ veiksmai, kuriais visų pirma siekta skatinti ir palaikyti tvirtą Pietryčių Europos šalių nacionalinių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su Turkija. Tai – darbuotojų mainai, kuriuos organizavo i) Italijos *Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria* (CCAFM), ii) darbuotojų mainai, kuriuos organizavo Italijos *Guardia di Finanza* (GdF) ir Kroatijos nacionalinio banko (CNB) surengta techninio mokymo sesija, kurioje dalyvavo devynių Pietryčių Europos šalių atstovai. Šie veiksmai taip pat apėmė pažintinius vizitus pas Turkijos ekspertus ir (arba) jų dalyvavimą. Turkija yra svarbi prioritetinga šalis, nes yra potencialus padirbtų eurų gamybos ir tranzito centras.
- Ispanijos *Brigada de Investigación del Banco de España* (BIBE) organizavo kovos su valiutų padirbinėjimu kursų (2025 m. lapkričio 25–28 d.) Lotynų Amerikos šalių ekspertams, į kuriuos Buenos Airėse (Argentina) susirinko 11 Lotynų Amerikos šalių valdžios institucijų atstovai. Veiksmu buvo skatinamos priemonės, skirtos apsaugoti eurui nuo padirbinėjimo Lotynų Amerikos šalyse, kuriose tai potencialiai gali vykti. Šiuo veiksmu taip pat stiprinami ryšiai tarp specialių neseniai šiame regione įsteigtų nacionalinių centrinių biurų. BIBE taip pat surengė darbuotojų mainus (tarp Urugvajaus ir Ispanijos), kad padidintų institucijų informuotumą apie poreikį Urugvajuje įsteigti nacionalinį centrinį biurą siekiant centralizuoti visą informaciją apie valiutos padirbinėjimą nacionaliniu lygmeniu.

Igyvendinant programą 2025 m. taip pat vykdyti veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio skiriama aktualiems pokyčiams kovojant su pinigų padirbinėjimu.

- Prioritetas, kuriam skirta dėmesio įgyvendinant kelis veiksmus – kova su aukštos kokybės klasėms priskirtais padirbtais pinigais, Reglamento (ES) Nr. 1210/2010 įgyvendinimas ir apyvartai netinkamų euro monetų tvarkymas. Veiksmai šioje srityje apėmė Ispanijos banko (*Banco de España*) surengtą techninių ekspertų mokymo sesiją padirbtų monetų analizės tema ir Portugalijos banko (*Banco de Portugal*) surengtą seminarą „Praktinė kovos su padirbinėjimu vizija“. Mokyme apie apyvartai netinkamų euro monetų atpažinimo išplėtimą, kuris buvo surengtas kaip Komisijos veiksmas, taip pat dalyvavo monetų rūšiavimo įrangos pramonės ir nacionalinių monetų analizės centrų suinteresuotieji subjektai.
- Paramos nacionaliniams centriniais biurams steigti, stiprinti ir jų tinklams kurti prioritetą buvo atspindėtas trijuose veiksmuose. Šie veiksmai – pirmiau minėti Urugvajaus ir Ispanijos BIBE darbuotojų mainai ir teisėkūros ir institucijų stiprinimo seminaras dėl euro apsaugos Ukrainoje. Teisėkūros ir institucijų kūrimo seminare, kuris buvo surengtas kaip Komisijos veiksmas, buvo siekiama informuoti Ukrainos valdžios institucijas apie ES euro apsaugos nuo padirbinėjimo sistemą. Jame daugiausia dėmesio skirta teisėkūros ir instituciniams pokyčiams, kuriuos Ukraina turėtų padaryti, kad įgyvendintų ES teisės aktus, ir įvairiems modeliams, kuriuos valstybės narės priėmė, kad sukurtų atitinkamą kovos su klastojimu infrastruktūrą. Portugalijos *Polícia Judiciária* užbaigė Žaliojo Kyšulio policijos institucijų gebėjimų stiprinimo iniciatyvą, skirtą atpažinti, analizuoti padirbtus euro banknotus ir apie juos pranešti (Counteract). Be kita ko, buvo perkama įranga, kurios reikia Žaliojo Kyšulio valdžios institucijoms, kad jos galėtų atlikti kovos su klastojimu tyrimus, ir mokoma, kaip ja naudotis.

4. Kiekybinių ir kokybinių rodiklių stebėseną

Reglamento (ES) 2021/840 12 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad šioje ataskaitoje būtų atsižvelgta į kiekybinius ir kokybinius šios programos rodiklius. Toliau pateiktame sąraše nurodyti 2025 m. duomenys apie šiuos rodiklius.

1. **Atpažintų padirbtų eurų skaičius (banknotų – 444 000, monetų – 335 290):** šio rodiklio tikslinė reikšmė – kontroliuoti atpažintų padirbtų euro banknotų ir monetų skaičių +/-5 proc., palyginti su 2014–2020 m. vidurkiu (671 000 / 174 112). Atpažintų banknotų skaičius buvo mažesnis už tikslinę reikšmę, o monetų skaičius ją viršijo. Tačiau programos ir šių rodiklių ryšys – tik netiesioginis, nes svarbus vaidmuo tenka įvairiems išorės veiksniams. Šie išorės veiksniai – policijos tyrimų pažanga, padirbtos produkcijos mastas.
2. **Išardytų nelegalių dirbtuvių skaičius (11):** siekiama, kad išardytų nelegalių dirbtuvių skaičius būtų ne mažesnis kaip +/-10 proc., palyginti su 2019 m. (22). 2025 m. išardyta mažiau nelegalių dirbtuvių, nei siekta. Kaip paaiškinta pagal 1 rodiklį, programos ir šio rodiklio ryšys – tik netiesioginis, nes svarbus vaidmuo tenka įvairiems išorės veiksniams.

3. **Pagal programą teikiančių paraiškų atskirų kompetentingų institucijų skaičius (11):** šiuo rodikliu siekiama įvertinti kompetentingų nacionalinių institucijų susidomėjimą programa. 2024 m. tikslinė reikšmė yra 12, o 2027 m. – 24. Nors atskirų programos paraiškų teikėjų skaičius didėja, jis tebėra mažesnis už tikslinę reikšmę.
4. **Pagal programą finansuotų veiksmų dalyvių pasitenkinimo lygis (99,64 proc.):** šiuo rodikliu vertinama mokymo kokybė, kaip ją suvokia dalyviai. Tikslinė reikšmė yra 75 proc. Teigiamų atsiliepimų dalis buvo gerokai didesnė už tikslinę reikšmę.
5. **Dalyvių, kurie jau dalyvavo ankstesniuose programos veiksmuose, atsiliepimai apie programos poveikį jų veiklai saugant eurą nuo padirbinėjimo (97,80 proc.):** šiuo rodikliu matuojamas programos veiksmų tvarumas. Tikslinė reikšmė yra 75 proc. Teigiamų atsiliepimų procentinė dalis buvo gerokai didesnė už tikslinę reikšmę.

5. Išvados ir tolesni veiksmai

Ši programa, kaip ir jos pirmtakė, tebėra svarbi ir efektyvi kovos su padirbinėjimu priemonė. Pagal šią programą i) remiamos studijos, ii) palaikomas ir vystomas bendradarbiavimas ir iii) remiamas visų suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių kovoje su eurų padirbinėjimu, keitimasis geriausia patirtimi. Tai, kad 2025 m. visas biudžetas buvo paskirstytas, rodo valstybių narių susidomėjimą programa.

Komisija reguliariai dalijasi pagal programą remiamų projektų rezultatais su Kovos su eurų padirbinėjimu ekspertų grupės (ECEG) ekspertais. 2025 m. įvyko trys ECEG posėdžiai. Programa yra labai nuosekli ir visapusiškai papildo kitas susijusias ES lygmens programas ir veiksmus, nes yra skirta išimtinai eurui apsaugoti užkertant kelią tam tikros formos organizuotam nusikalstamumui – eurų padirbinėjimui. Tai pasakytina apie Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinio direktorato **Techninės pagalbos ir informacijos mainų programos (TAIEX)** priemonę, kuri dažniausiai naudojama remiant stojimo derybas, ir Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato Vidaus saugumo fondo policijos priemonė⁽¹⁰⁾, kuri apima bendrąją nusikalstamumo prevenciją ir kovą su juo. Įtraukus kovą su pinigų klastojimu kaip vieną iš **EMPACT** ⁽¹¹⁾operatyvinių veiksmų plano prioritetų, Komisija glaudžiai koordinuoja savo veiklą su EMPACT vadovujančiomis šalimis, kad šie du finansavimo šaltiniai kuo labiau papildytų vienas kitą.

Remiantis iki šiol pasiektais programos įgyvendinimo rezultatais ir nuolatine naujų grėsmių, aptartų ECEG, analize nustatyti tokie 2026 m. prioritetai ⁽¹²⁾:

- remti veiklą, kuria siekiama gerinti valstybių narių, kurios ypač kenčia nuo padirbtų pinigų gamybos ir platinimo, bendradarbiavimą;

¹⁰ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2021/1149](#), kuriuo nustatomas Vidaus saugumo fondas (OL L 251, 2021 7 15, p. 94).

¹¹ EMPACT (Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma) yra ES valstybių narių vykdoma saugumo iniciatyva, kuria siekiama nustatyti organizuoto ir sunkių formų tarptautinio nusikalstamumo keliamas grėsmes, teikti joms prioritetą ir jas šalinti. 2021 m. EMPACT tapo nuolatine priemone, kaip nustatyta Tarybos išvadose dėl nuolatinio kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo pratęsimo. Vadovaujanti valstybė narė įgyvendinant EMPACT prioritetą, susijusį su kova su intelektinės nuosavybės srities nusikaltimais, prekių ir valiutų padirbinėjimu, yra Bulgarija.

¹² 2026 m. programos prioritetai yra viena esminių metinės darbo programos, pateikiamos 2026 m. sausio 30 d. Komisijos sprendimo dėl programos „Pericles IV“ ir 2026 m. metinės darbo programos priėmimo (C(2026) 479 *final*) priede, dalių.

- skatinti bendradarbiavimą su ES nepriklausančių valstybių valdžios institucijomis, kai kyla įtarimų ar yra įrodymų, kad jose padirbinėjami eurai;
- palaikyti efektyvios euro apsaugos sistemos veikimą Pietryčių Europoje;
- aktualūs pokyčiai:
  - teisėsaugos, teisminių institucijų ir muitinių informuotumo didinimas apie interneto, tamsiojo interneto, socialinės žiniasklaidos, šifruotų pokalbių programėlių kaip platinimo platformų naudojimą, apie pakeisto dizaino banknotus ir suklasotą apsaugos priemones, ir tarpusavio keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais;
  - parama nacionaliniams centriniam biurams steigti, stiprinti ir tinklams kurti;
  - euro monetos: kova su aukštos kokybės padirbtų pinigų klasėmis, Reglamento (ES) Nr. 1210/2010 įgyvendinimas ir apyvartai netinkamų euro monetų tvarkymas.